

ΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ ΤΩΝ ΗΠΑΤΟΠΑΘΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Β ΚΑΙ C ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ SARS-COV-2. Η ΑΠΟΨΗ ΤΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ

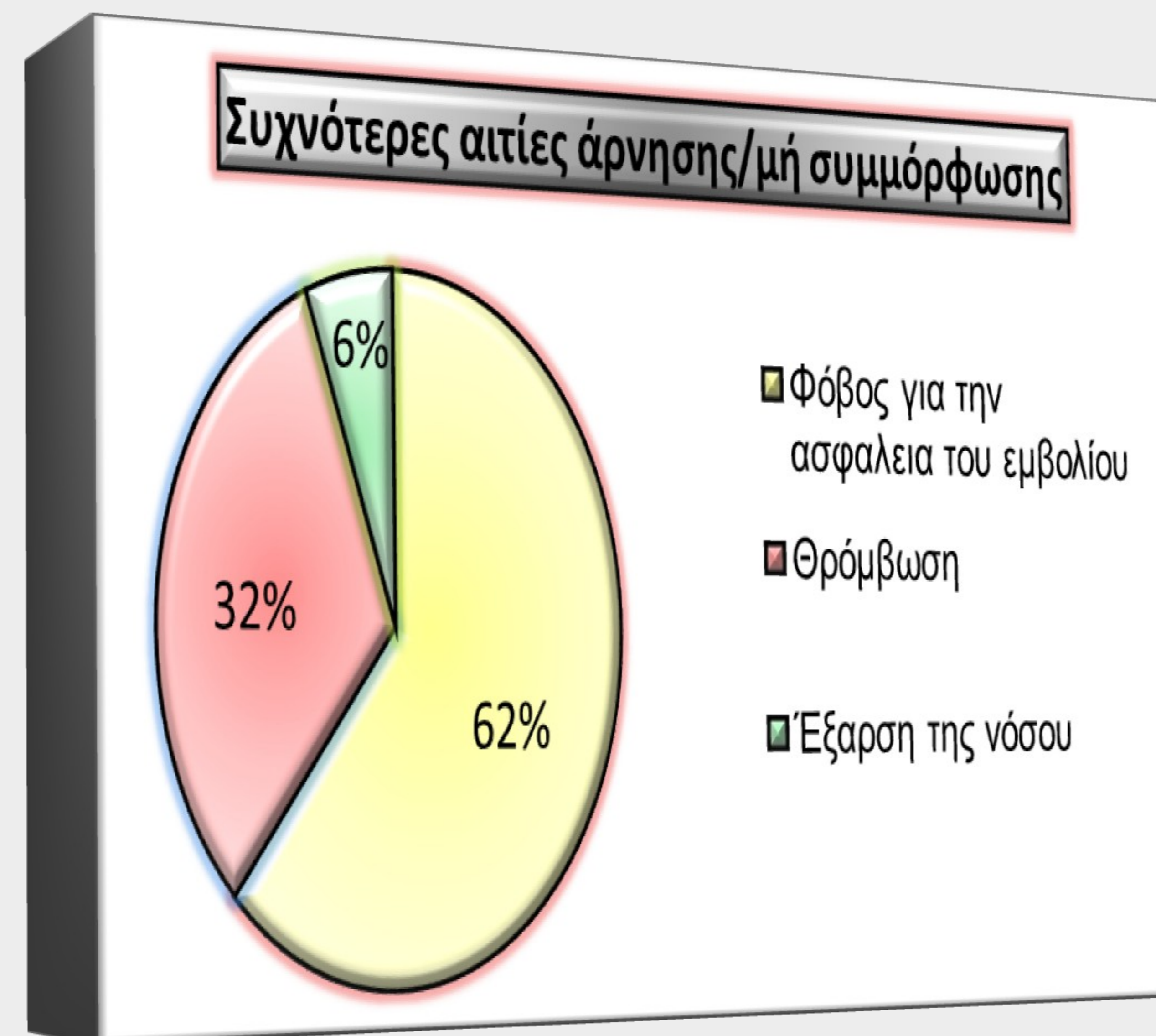

Καπάτας Χ.¹, Καραουλάνη Θ.3, Ματσούκα Ε.3, Κουντούρη Α.2, Τσαγκιά Σ.4, Ουρανού Ε.¹, Ξυντάρης Μ.¹, Κιτνα Α.-Α.¹, Υφαντή Α.¹, Λαλέα Μ.¹, Παυλοπούλου Θ.¹, Σολωμού Σ.¹, Καπάτας Α.¹

Εισαγωγή: Η πανδημία από τον SARS-CoV-2 αποτελεί ένα σοβαρό παγκόσμιο πρόβλημα δημόσιας υγείας που η αντιμετώπιση της εξαρτάται από τον μαζικό εμβολιασμό υγιών ατόμων καθώς και των ασθενών που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες κινδύνου. Τα δεδομένα σχετικά με τον εμβολιασμό ηπατοπαθών ασθενών με χρόνια ηπατιτίδα Β ή C είναι περιορισμένα.

Σκοπός: Η καταγραφή της συχνότητας, οι αιτίες μη συμμόρφωσης καθώς επίσης και οι βραχυπρόθεσμες παρενέργειες του εμβολιασμού έναντι του SARS-CoV-2 σε ηπατοπαθείς ασθενείς με χρόνια ηπατιτίδα Β ή C στην Ελλάδα.

Μέθοδος: Οι ηπατοπαθείς ασθενείς που παρακολουθούνταν στο Α' ηπατολογικό τμήμα Γ.Ν.Δ.Α. κλήθηκαν να απαντήσουν στο ερωτηματολόγιο 5/2021 σχετικά με τον εμβολιασμό τους έναντι του SARS-CoV-2..

Αποτελέσματα:

Συμπεριελήφθησαν 268 ηπατοπαθείς ασθενείς με CHB και CHC (Άνδρες: 172, γυναίκες: 96, μέσης ηλικίας 58,9 ± 16,8 έτη, διάρκεια νόσου 8,4 ± 6,2 έτη).

Η πλειοψηφία των ασθενών (79%) είχε σοβαρές συν νοσηρότητες

Κατά την χρονική στιγμή του εμβολιασμού:

-62% των ασθενών λάμβανε αγωγή με Τενοφονίρ/Disoproxil fumarate,

-31% με Entecavir,

-4% λάμβανε Τενοφονίρ alafenamide fumarate και

-3% ήταν υπό παρακολούθηση.

Από τους ερωτηθέντες 18 ασθενείς (6,7%) είχαν νοσήσει από COVID-19 ενώ το 12% ανέφερε ότι ακύρωσε το προγραμματισμένο ραντεβού του για εμβολιασμό λόγω πανδημίας.

Η πλειοψηφία των ασθενών μας εμβολιάστηκε στο χρονικό διάστημα από 5/2021 έως 10/2021 (Pfizer ή Moderna το 89% και Astrazenica το 11%).

Περίπου το 6% ανέφερε ήπιες παρενέργειες κυρίως στην 2η δόση με πιο συχνή τον πόνο στο σημείο του εμβολιασμού (38%).

Σε κανέναν ασθενή δεν σημειώθηκε έξαρση της νόσου μετά τον εμβολιασμό.

Οι συχνότερες αιτίες άρνησης/ μή συμμόρφωσης αποτελούσε

-ο φόβος για την ασφάλεια του εμβολίου 62%,

-θρόμβωση 32%, και

-έξαρση της νόσου 6%.

Κανένας ασθενής δεν ανέφερε ότι δεν είχε συστηθεί ο εμβολιασμός από τον θεράποντα ιατρό του και στο υπόλοιπο ποσοστό μή εμβολιασθέντων το 94% απάντησε ότι επιθυμεί να προγραμματίσει να εμβολιαστεί.

Συμπεράσματα: Οι ηπατοπαθείς ασθενείς μας που παρακολουθούνταν στο κέντρο μας εμφάνισαν υψηλά ποσοστά συμμόρφωσης για τον εμβολιασμό έναντι του SARS-CoV-2 (78%), χωρίς σοβαρές παρενέργειες από το εμβόλιο. Ο φόβος για την ασφάλεια του εμβολίου, η πιθανή έξαρση της νόσου και η θρόμβωση ήταν οι κύριες αιτίες μή εμβολιασμού των ηπατοπαθών ασθενών που καταδεικνύει την ανάγκη για καλύτερη ενημέρωση των ασθενών αυτών.

¹ Α' Παθολογική κλινική- Α' Ηπατολογικό Ιατρείο, Γ.Ν.Ν.Π. "Άγιος Παντελεήμων"-Γ.Ν.Δ.Α. "Αγία Βαρβάρα",

² Εργαστήριο Βιοπαθολογίας-Βιοχημικού, Γ.Ν.Ν.Π. "Άγιος Παντελεήμων"- Γ.Ν.Δ.Α. "Αγία Βαρβάρα"

³ Εργαστήριο Βιοπαθολογίας-Βιοχημικού, Γενικό Νοσοκομείο-ΨΝΑ ΔΡΟΜΟΚΑΪΤΕΙΟ

⁴ Κέντρο Μεσογειακής Αναιμίας, Γ.Ν.Ν.Π. "Άγιος Παντελεήμων"- Γ.Ν.Δ.Α. "Αγία Βαρβάρα"